

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 303
Karar Tarihi : 29/11/2008

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 07/11/2008 tarihli yazıda, aynen; “2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun’un 8 inci maddesinin değişik birinci fıkrasında; “Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür.” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme istinaden Mahalli İdareler Genel Seçimleri 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacaktır.

Anılan amir hüküm gereği; 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak seçimin başlangıç tarihi aynı kanun hükmü gereğince 01/01/2009 günüdür.

Seçimin başlangıç tarihi aynı zamanda “seçim sürecinin” başlama günüdür. Bu seçimde kullanılacak seçim takvimi 01/01/2009 günü esas alınarak yapılacaktır. Seçim takviminde belirtilen tarihlerde yapılacak seçim iş ve işlemleri birbirini tamamlayan ve seçim olgusunu belirlenen takvim sürecinde sonuca ulaştıracaktır.

Ancak, idarenin 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine veya Sınır Anlaşmazlığı, Mülki Ayrılma ve Birleşme ile Köy Kurulması ve Kaldırılması Hakkında Yönetmeliğe dayanarak karar vermeleri olasıdır. Bu husus, seçim süreci içerisinde yapılacak il genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleri seçiminin çevrelerini, o çevreden seçilecek üye sayılarını ve o seçim çevrelerinin seçmen adetlerini değiştirir sonuçlar doğurması muhtemeldir.

Bu nedenle, seçimin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden itibaren oy verme günü olan 29 Mart 2009 tarihine kadar 5393 sayılı Kanun ve Yönetmeliğe dayanılarak mülki idari birimlerde yapılacak değişiklikler, yeni idari birimlerin oluşturulması, belediye ve köyler arası sınır değişiklikleri hususunda alınacak idari kararların, 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde dikkate alınıp alınmayacağı hususunun gerektiğinde bir komisyon çalışmasından sonra karara bağlanmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş ve Kurulumuzun 08/11/2008 tarih, 2008/269 sayılı kararı ile Kurulumuz Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Bahadır DOĞUSOY ve Ali EM’den oluşturulan Komisyon çalışmasını tamamlayarak konu hakkında düzenlediği raporu ve karar taslağını Kurulumuza sunmuş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Kurulumuzun 08/11/2008 tarihli ve 269 sayılı kararı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Bahadır DOĞUSOY ve Ali EM’den oluşturulan komisyon çalışmasını tamamlayarak sonrasında rapor ve karar taslağı düzenlemiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 127. maddesinin üçüncü fıkrasında; “Mahalli idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır.” hükmüne yer verildikten sonra, mahalli idareler seçimi ile ilgili özel Kanun olan 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun’un 8. maddesinin birinci fıkrasında da belirtilen Anayasa hükmüne paralel olarak mahalli idareler seçimlerinin beş yılda bir yapılacağı düzenlenmiş, her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak gününün seçimin başlangıç tarihi, aynı yılın Mart ayının son Pazar gününün oy verme günü olduğu, aynı Kanunun 29. maddesinin son fıkrasında ise; a,b,c bentlerinde yazılı hallerde bu ilandan sonra gelen altmışıncı günü takip eden ilk Pazar günü oy verme günü olduğu, ancak mahalli idareler genel seçimine bir yıldan az bir süre kalmış ise mahalli idareler ara seçiminin yapılmayacağı, 33. maddesinde de; boşalan muhtarlık, ihtiyar meclisi ve heyeti üyeliği seçiminin yapılması düzenlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun;

4. maddesinde; belediye kurulması,

6. maddesinde; belediye sınırlarının değişmesi halleri,

8. maddesinde; belde, köy veya bunların bazı kısımlarının bir başka belde ile birleşmesi ve katılması durumları,

9. maddesinde; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi,

11. maddesinde; belediye veya köy tüzel kişiliğinin kaldırılması veya bir beldenin köye dönüştürülmesi,

yönünde alınacak idari kararların ilk mahalli idareler seçimlerinde uygulanacağı ve seçimlerin yeni durumlarına göre yapılacağı aynı Kanunun 12. maddesinde düzenlenmiştir.

Diğer yandan, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun verdiği yetkiye dayanarak Sınır Anlaşmazlığı, Mülki Ayrılma ve Birleşme ile Köy Kurulması ve Kaldırılması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre, köy ve diğer yerleşim birimlerinin bağlılıklarında ve statülerinde değişiklik yapılması olasıdır. Bu idari değişiklikler seçim sürecindeki iş ve işlemleri etkilemektedir.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimlerin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ile görevlendirilmiş olan Yüksek Seçim Kurulunca; yukarıda belirtilen idari değişikliklerle ilgili kararların seçim sürecinde belli edilecek bir tarihte sınırlandırılması ve bu tarihten sonra göz önüne alınmaması zorunlu görülmektedir.

Bu açıklamalar karşısında, mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihinden oy verme gününe kadar olan süreçte seçimle ilgili sorunların aşılması ve seçimlerin düzen içerisinde yürütülmesi ve yapılması bakımından;

- 5393 sayılı Belediye Kanununun 4., 6., 8., 9., 11. ve 12. maddelerinde öngörülen hallerde yapılacak olan seçimlere;

- Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden önce, herhangi bir nedenle boşalan muhtarlık, ihtiyar meclisi ve heyeti üyeliği seçimlerinin 2972 sayılı Kanunun 33. maddesi gereğince yapılmasına karar verilmiş olup ta, seçim iş ve işlemleri ile oy verme gününün mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden sonraya isabet eden seçimlere,

- Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden başlayarak oy verme günü 29/03/2009 tarihine kadar olan süre içinde; yeni köy oluşturacak, köyü bölerek yeni oluşumlar doğuracak, köyün idari bağlılıklarını ve ilçeler arası sınırları değiştirecek idari kararların ve ayrıca her türlü halkoylamalarına,

ilişkin olarak aşağıda açıklanan şekilde işlem yapılmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- 5393 sayılı Belediye Kanununun 4. maddesinde, belediye kurulmasına karar verilen ve aynı Kanunun 12. maddesi hükmü gereği, bu kararların kesinleşme tarihini takip eden yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren yürürlüğe giren yerlerin organ seçimlerinin 2972 sayılı Kanunun 29. maddesine göre yapılması öngörüldüğünden ve 2972 sayılı Kanunun 29. maddesinin son fıkrasında, mahalli idareler genel seçimine bir yıldan az bir süre kalmış ise mahalli idareler ara seçiminin yapılamayacağı belirtildiğinden, 31/12/2008 tarihine kadar kurulmuş olan belediyelere ilişkin kararlar kesinleşmiş ise, bu kararlar 01/01/2009 tarihinde yürürlüğe gireceğinden, bu kapsamda olan yerlerin organ seçimlerinin 2972 sayılı Kanunun 29. maddesinin son fıkrası hükmü gözetilerek 29 Mart 2009 Pazar günü yapılmasına,

Diğer taraftan; belde, köy veya bunların bazı kısımlarının bir başka belediyeye katılmaları veya birleşmeleri, mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının değiştirilmesi, belediye veya köy tüzel kişiliğinin kaldırılması veya beldenin köye dönüştürülmesine ilişkin olarak 31/12/2008 tarihine kadar alınan ve kesinleşmiş olan idari kararlar 01/01/2009 günü yürürlüğe gireceğinden, 5393 sayılı Kanununun 12. maddesi hükmüne göre bu kapsamda olan yerleşim birimlerinin organ seçimlerinin ilk mahalli idareler seçimleriyle birlikte yapılması gerektiğinden, bu yerlerin organ seçimlerinin yeni durumlarına göre 29 Mart 2009 Pazar günü yapılmasına,

2- Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden önce, herhangi bir nedenle boşalan muhtarlık, ihtiyar meclisi ve heyeti üyeliği seçimlerinin 2972 sayılı Kanununun 33. maddesi gereğince yapılmasına karar verilmiş olup ta, seçim iş ve işlemleri ile oy verme gününün mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden sonraya isabet eden seçimlerin 29 Mart 2009 Pazar günü yapılmasına,

3- Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi olan 01/01/2009 tarihinden başlayarak oy verme günü 29/03/2009 tarihine kadar olan süre içinde; yeni köy oluşturacak, köyü bölerek yeni oluşumlar doğuracak, köyün idari bağlılıklarını ve ilçeler arası sınırları değiştirecek idari kararların ve ayrıca her türlü halkoylamalarının (plebisit) 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak olan seçimlerde ve bu seçimlerin gerektireceği işlemlerde dikkate alınamayacağına,

4- Karar örneğinin Kurulumuz Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü ile İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına, tüm il ve ilçe seçim kurulları başkanlıklarına, siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine ve Resmi Gazete'de yayımlanmasına,

29/11/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Muammer AYDIN

Başkanvekili
Ahmet BAŞPINAR

Üye
Hasan ERBİL

Üye
Necati SÖZ

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
Ali EM

Üye
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Sadri BOZKURT

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU